

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 7259/95/2013

ÎNCHEIERE

Sedința publică de la 02 Iulie 2014

Completul compus din:

PREȘEDINTE - (....)

Judecător - (....)

Grefier - (....)

X.X.X

Pe rol, judecarea apelului declarat de pârâta A.J.O.F.M. G. împotriva sentinței civile nr. 5243 din 9 decembrie 2013, pronunțată de Tribunalul Gorj, în dosar nr. 7259/95/2013, în contradictoriu cu intimata reclamantă S.V., având ca obiect contestație la executare.

La apelul nominal făcut în ședința publică, au lipsit părțile.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, care a învederat că apelul a fost declarat și motivat în termen legal precum și faptul că prin registratura instanței la dosar au fost depuse de către ambele părți note scrise, precum și faptul că prin conținutul motivelor de apel, pârâta a solicitat judecarea cauzei în lipsă, după care:

CURTEA:

I. Constată admisibilitatea sesizării, conform dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, având în vedere următoarele considerente:

1. Soluționarea litigiului depinde de rezolvarea următoarei probleme de drept:

Care este durata termenului de prescripție reglementat de art. 47 alin. 2 din Legea nr. 76/2002 pentru recuperarea sumelor acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor pentru șomaj, precum și oricăror alte debite constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj?

Norma de trimitere de la art. 47 alin. 2 Legea nr. 76/2002 se referă la termenul general de prescripție de 3 ani reglementat de art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (respectiv art. 2517 din noul Cod civil) sau termenul de prescripție de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul, reglementat de art. 131 alin. 1 din Codul de procedură fiscală.

2. Problema de drept care face obiectul sesizării este nouă, asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

II. Expunerea obiectului litigiului și a faptelor pertinente

Prin contestația înregistrată pe rolul Tribunalului Gorj sub nr. 7259/95/2013, reclamanta S.V. a chemat în judecată A.J.O.F.M. G, contestând decizia nr. 154 din 09.07.2013 emisă de către pârâtă.

Prin decizia contestată, emisă la 9 iulie 2013, s-a imputat suma de 3500 de lei, reprezentând primă de instalare acordată reclamantei în luna iunie 2010, conform art. 75 din Legea nr. 76/2002.

În cuprinsul contestației, se susține că a fost depășit termenul general de prescripție de 3 ani.

Apărarea formulată de A.J.O.F.M. G. a fost aceea că termenul de prescripție aplicabil pentru recuperarea debitului este cel prevăzut de art. 131 din Codul de procedură fiscală, respectiv de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la recuperarea debitului. Argumentele expuse în apărare în ce privește soluționarea acestei excepții de fond sunt acelea că măsurile de executare efectuate de AJOFM Gorj au fost realizate în conformitate cu prevederile art. 31 din Ordinul nr. 279/2004, care face trimitere la dispozițiile din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

Prin sentința nr. 5243/9.12.2013 Tribunalul Gorj a anulat decizia de debit, constatând că este nelegală, fiind emisă cu nerespectarea prevederilor art. 75, 76 alin.1 și 47 alin.2 din Legea nr. 76/2002.

Instanța de fond a reținut că prevederile art. 131 din Codul de procedură fiscală invocate de către pârâtă în întâmpinare, potrivit cărora, dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept, nu sunt aplicabile în cauză, întrucât, la art. 47 alin.2 din Legea nr.76/2002 se prevede că sumele acordate necuvenit se recuperează de la beneficiari în termenul general de prescripție.

Conform prevederilor art. 47 alin.2 din Legea nr.76/2002, care este o lege specială în raport cu Codul de procedură fiscală, în speță se aplică termenul general de prescripție de 3 ani prevăzut de art.3 din Decretul 167/1958, care era în vigoare la data acordării primei de instalare.

Criticile formulate de apelanta A.J.O.F.M. G. în cuprinsul apelului vizează atât fondul cauzei, respectiv dreptul de încasare a primei de instalare, cât și problema duratei termenului de prescripție aplicabil în materia recuperării debitului.

Potrivit dispozițiilor art. 248 alin. 1 din Codul de procedură civilă, instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care fac inutilă, în tot sau în parte, administrarea de probe ori, după caz, cercetarea în fond a cauzei. Pentru soluționarea apelului este necesar a se rezolva excepția de fond a prescripției dreptului de recuperare a debitelor de la bugetul asigurărilor de șomaj.

(sentința nr. 5243/9.12.2013 pronunțată de Tribunalul Gorj în dosar nr. 7259/95/2013 – anexa nr.1)

III. Dispoziții de drept intern invocate și aplicabile în cauză:

Legea nr. 76/2002

art. 47 (1) *Sumele acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor pentru șomaj, precum și orice alte debite constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj, altele decât cele provenind din contribuții, se recuperează pe baza deciziilor emise de agențiile pentru ocuparea forței de muncă sau, după caz, de centrele regionale de formare profesională a adulților, care constituie titluri executorii.*

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se recuperează de la beneficiari în termenul general de prescripție legal.

Sintagma „**în termenul general de prescripție legal**” a fost interpretată diferit, prin trimitere fie la dispozițiile generale de la art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (preluate în art. 2517 din noul Cod civil), fie la cele de la art. 131 din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

A. Termenul de prescripție de 3 ani:

Decretul nr. 167/1958 - art. 3 - „Termenul prescripției este de 3 ani (...)”.

Codul civil - art. 2.517 - Termenul general de 3 ani

„Termenul prescripției este de 3 ani, dacă legea nu prevede un alt termen”.

B. Termenul de prescripție de 5 ani:

Ordin nr. 279/ 2004 pentru aprobarea Procedurii privind activitatea de control, de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare

art.31 „Activitatea de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor legii se realizează potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către personalul de specialitate din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, desemnat prin dispoziții ale directorilor executive”.

Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

art. 131 - Începerea termenului de prescripție

„(1) Dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

(2) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se aplică și creanțelor provenind din amenzi contravenționale”.

art. 91 - Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a obligațiilor fiscale

(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală potrivit art. 23, dacă legea nu dispune altfel.

art. 21 - Creanțele fiscale

(1) Creanțele fiscale reprezintă drepturi patrimoniale care, potrivit legii, rezultă din raporturile de drept material fiscal.

(2) Din raporturile de drept prevăzute la alin. (1) rezultă atât conținutul, cât și cuantumul creanțelor fiscale, reprezentând drepturi determinate constând în:

a) dreptul la perceperea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume care constituie venituri ale bugetului general consolidat, dreptul la rambursarea taxei pe valoarea

adăugată, dreptul la restituirea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume care constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit alin. (4), denumite creanțe fiscale principale;

b) dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz, în condițiile legii, denumite creanțe fiscale accesorii.

(3) În cazurile prevăzute de lege, organul fiscal este îndreptățit să solicite stingerea obligației fiscale de către cel îndatorat să execute acea obligație în locul debitorului.

(4) În măsura în care plata sumelor reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului general consolidat se constată că a fost fără temei legal, cel care a făcut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

art. 22 - Obligațiile fiscale

Prin obligații fiscale, în sensul prezentului cod, se înțelege:

a) obligația de a declara bunurile și veniturile impozabile sau, după caz, impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;

b) obligația de a calcula și de a înregistra în evidențele contabile și fiscale impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;

c) obligația de a plăti la termenele legale impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;

d) obligația de a plăti dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aferente impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat, denumite obligații de plată accesorii;

e) obligația de a calcula, de a reține și de a înregistra în evidențele contabile și de plată, la termenele legale, impozitele și contribuțiile care se realizează prin stopaj la sursă;

f) orice alte obligații care revin contribuabililor, persoane fizice sau juridice, în aplicarea legilor fiscale.

IV . Jurisprudență națională pertinentă

1. Opinia potrivit căreia sunt aplicabile dispozițiile din Codul de procedură fiscală privind termenul de 5 ani

▪ Dosar nr. 2268/95/2013

Prin decizia nr. 6773/19.06.2013 a Curții de Apel Craiova (anexa nr. 2) s-a stabilit că termenul general de prescripție legal la care se referă art. 47 din Legea nr. 76/2002 este termenul de 5 ani, prevăzut de art. 91 alin. 1 din Codul de procedură fiscală, deoarece art 31 din Ordinul nr. 279/2004 face trimitere la acest act normativ.

▪ Curtea de Apel Alba Iulia - Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale DECIZIA CIVILĂ nr. 558/14.05.2009 a decis că:

„Potrivit art. 3 din Ordinul nr. 279/2004 activitatea de efectuare a executării silite a debitorilor rezultate din nerespectarea prevederilor legii (nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă -) se realizează potrivit prevederilor OG nr. 92/2003.

La art. 131 alin. 1 din OG nr. 92/2003 se menționează că dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

Sursa: <http://jurisprudencedo.com/Fie-anulata-decizia-de-imputare-prin-care-i-s-a-imputat-suma-cu-titlu-de-somaj-incasat-necuvenit-si-exonerarea-de-la-plata-sumei-imputate-In-motivarea.html>

2. Opinia potrivit căreia sunt aplicabile dispozițiile din Decretul nr. 167/1958 , termenul de prescripție fiind de 3 ani

Dosar nr. 1146/95/2013

Prin decizia nr. 8088/11.09.2013 a Curții de Apel Craiova (anexa nr. 3) s-a decis că termenul de prescripție prevăzut de art. 47 din Legea nr. 76/2002 este de 3 ani.

IV. Punctul de vedere al părților:

1. Apelanta A.J.O.F.M. G. susține că în situația debitelor constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj , altele decât cele provenind din contribuții, dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 5 ani, termen care începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept. (punct de vedere anexa nr. 4)
2. Intimata S.V. susține că durata termenului general de prescripție prevăzut de art. 47 alin. 2 din Legea nr. 76/2002 este de 3 ani, conform art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (punct de vedere anexa nr. 5).

V. Punctul de vedere al completului de judecată investit cu soluționarea apelului de față:

Sintagma „*în termenul general de prescripție legal*” din art. 47 alin. 2 al Legii nr. 76/2002 trebuie interpretată prin trimitere la dispozițiile generale de la art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (preluate în art. 2517 din noul Cod civil), durata termenului de prescripție a recuperării debitelor constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj fiind de 3 ani.

Argumente:

- Legea utilizează în norma de trimitere sintagma termen general de prescripție legal, iar acest termen a fost reglementat de art. 3 din Decretul nr. 167/1958, iar în prezent de art. 2517 din Codul civil, acestea fiind dispozițiile legale cu aplicabilitate generală, atunci când legile speciale nu prevedeau/prevăd un alt termen.
- Termenul prevăzut de art. 131 din Codul de procedură fiscală nu este un termen general, ci unul special, reglementat în materia executării silite a creanțelor fiscale, iar obligația de restituire a sumelor primite necuvenit cu titlu de primă de instalare nu se încadrează în categoria creanțelor fiscale, astfel cum sunt definite de art. 21 și 22 din Codul de procedură fiscală.
- Dispozițiile art. 31 din Ordinul nr. 279/ 2004 se referă la activitatea de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor legii, însă fac trimitere la procedura concretă de realizare a acestei activități. Ordinul dat în aplicarea legii nu poate statua printr-o normă de trimitere un alt termen decât legea însăși. Dacă legiuitorul ar fi înțeles să reglementeze durata termenului de prescripție la 5 ani prin raportare la dispozițiile speciale din Codul de procedură fiscală ar fi trimis expres în însuși cuprinsul art. 47 alin. 2 din Legea nr. 76/2002 la aceste dispoziții speciale, nu la termenul general de prescripție.

- Ca argument de analogie, dispozițiile asemănătoare privind recuperarea debitelor la bugetul asigurărilor sociale au statuat la art. 141 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 că „sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează, pe baza deciziei emise de casa teritorială/sectorială de pensii, ce constituie titlu executoriu, cu respectarea termenului general de prescripție de 3 ani”.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu privire la următoarea problemă de drept:

Norma de trimitere de la art. 47 alin. 2 Legea nr. 76/2002 se referă la termenul general de prescripție de 3 ani reglementat de art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (respectiv art. 2517 din noul Cod civil) sau termenul de prescripție de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul, reglementat de art. 131 alin. 1 din Codul de procedură fiscală.

Cauza va fi suspendată în baza art. 520 al.2 C.P.C., până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Pronunțată în ședința publică de la 02 Iulie 2014.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

04 Iulie 2014 (...)
Red jud. (...)